

Urbane badgasten

Hij zat vol in mijn blikveld, aan het tafeltje vóór mij op het terras, heel erg op vakantie te zijn. Hij was een man op leeftijd, maar uit de gesprekken die hij voerde met zijn vrouw viel op te maken dat hij nog altijd met beide benen in het werkzame leven stond en een man was met grote verantwoordelijkheden. Zij had al jaren geleden geleerd net te doen alsof zij luisterde. Zij droeg een dure zomerjurk die zij zich van zijn salaris makkelijk kon permitteren. Hij keek bij voortduring op zijn Blackberry. Hij was een hoge ambtenaar of een topmanager. Dit alles kon ik begrijpen en billijken. Maar ik had bij zijn hele voorkomen één prangende vraag: waarom zat hij daar op mijn terras in zijn onderbroek?

Het is iets wat mij al jaren bezighoudt en wat ik maar niet kan begrijpen. Waarom kleden toeristen, en vooral mannen, en vooral oudere mannen met lelijke benen en genoeg geld om hele modehuizen op te kopen, zich in Italiaanse steden als gepensioneerde snackbarhouders aan de Costa del Sol? Als je aan het strand ligt, kan ik het met enige moeite wel begrijpen dat je een zwembroek aantrekt. Maar hoe haal je het in je hoofd om je in een valse boxershirt met chloorgebleekt bloemetjesmotief te vertonen op de pleinen die je nooit zult bouwen, tussen de hoge hallen waar de voetstappen weergalmen van iedereen die al eeuwen geleden ongeduldig veel groter was dan jij ooit zult worden? Zelfs de arme verschoppelingen die illegaal met gevaar voor eigen leven op lekke rubberbootjes de oversteek hebben gemaakt van Afrika naar Europa kopen van hun eerste zuurverdiende euro's een nep-Rolux om er in de stad een beetje verzorgd bij te lopen. Dus wat zit jij daar nou eigenlijk helemaal te bedoelen met je wijdbeens uitgeleefde gebrek aan stijl?

Ik weet het echt niet. Is het omdat je verkoeling zoekt? Ga dan naar Noorwegen op vakantie. Is het omdat je denkt dat het zo hoort? Kijk dan eens even een minuutje om je heen, wil je. Of wil je een signaal afgeven? Zo van: dat jij gedurende de rest van het jaar al zulke belangrijke stropdassen draagt dat jij het gewoon hebt verdiend om hier in je onderbroek te zitten? Correcte kleding is voor loonslaven en jij staat daarboven. Is dat het?

Wat het ook is, weet goed dat alle Italianen je ten diepste verachten. En de foi die je achterlaat, verandert daar niets aan. Die maakt het alleen maar erger.

ILJA LEONARD PFEIJFFER

→ Ilya Leonard Pfeijffer woont in Genua. Twee weken lang observeert hij vanaf zijn terras Nederlandse toeristen.

ILLUSTRATIE GIJS KAST

Studeren was voor hem een worsteling. Nu is hij succesvol ondernemer en bedenker van een digitale studiemethode. Leer te leren van **Christiaan Henny**.

FOTO ROGER CREMERS

ZELFSTUDIE IS DE
ACHILLESCHIEL
VAN HET
NEDERLANDSE
ONDERWIJS

Wie is Christiaan Henny?

1984 Geboren in Johannesburg, Zuid-Afrika	2003 Studie technische bedrijfskunde in Groningen	2006 Doet bestuursjaar bij AIESEC	2010 Gaat naar India, lanceert er eFaqt, maar trekt website na drie maanden terug	Januari 2012 Lanceert eFaqt voor de consumentenmarkt	December 2012 eFaqt haalt de 20.000 gebruikers
1988 Verhuisd naar Brussel; naar Vlaamse basisschool	2005 Neemt studietoelating	2008 Haalt bachelor	2011 Test eFaqt bij bedrijven als Shell, SNS Bank, Sanoma	September 2012 Wint LOEY Starters Award	2013 Opent kantoren in Singapore en Brazilië

Leren is een trucje, als je maar weet hoe

MAITE VERMEULEN

‘W’ e hebben de verbouwing vanaf hier prachtig kunnen volgen”, zegt Christiaan Henny lachend. Hij wijst uit het raam van zijn kantoor, dat uitkijkt op de voorgevel van het Rijksmuseum. We staan op de derde verdieping van het pand dat bekend staat als het Peper- en Zoutstel. Een toplocatie aan de Weteringschans, verhuurd aan start-ups.

Christiaan Henny (28) heeft zo'n jonge bedrijfje waar de groei flink in zit. eFaqt bestaat nog geen drie jaar, er werken al zeventien mensen en Henny opent nu kantoren in Brazilië en Singapore. Vorig jaar won hij de LOEY Starters Award: een prijs voor de beste nieuwe ondernemer in de Nederlandse online-sector.

Wat eFaqt is? Een 'studieversneller', zegt zijn website, die belooft dat je 60 procent sneller en beter gaat leren. Uitroepen. Henny zelf noemt eFaqt een online-schrijftje. „Net zoals jij nu in je schrift dit interview opschrijft, gebruiken miljoenen mensen nog steeds pen en papier om aantekeningen te maken als ze studeren. Wij hebben dat schriftje gedigitaliseerd. Dat is de basis. In ons schriftje staan ook studietips- en trucjes. Het geeft je aantekeningen van anderen over hetzelfde hoofdstuk, het vertelt je wanneer je moet herhalen, wanneer je pauze moet houden, het maakt een *mindmap*. Het zorgt ervoor dat je perfect gaat leren.”

De resultaten lijken er naar te zijn. Op scholen die eFaqt gebruiken, zien docenten het gemiddelde cijfer met 1,5 punt omhooggaan. Gebruikers sturen reacties: 'Dankjewel, ik ben over!' Of: 'Yes, ik heb voor het eerst een 8!'

Had je zelf studieproblemen?

„Ja. Ik heb op zes verschillende scholen gezeten – ik was altijd het lastigste kindje van de klas. Ik had een hele slechte concentratie. En ik ben heel erg dyslectisch. Maar dat is iets wat ik eigenlijk nooit wil zeggen in interviews. Ik wil niet dat het lijkt of eFaqt voor dyslectici is. Dyslexie is een leesprobleem, geen leerprobleem.”

Hoe heb je je studie gehaald?

„Ik stak superveel uren in mijn studie, maar ik haalde in m'n eerste twee jaar maar 30 punten. M'n ouders zeiden: je bent hartstikke slim, je doet gewoon iets verkeerd. Ze huurden een studietoelating voor me. Die legde me de gouden driehoek van studiesucces uit: herhalen, structuur, en jezelf vragen stellen. Toen viel mij het kwartje. Het was alsof ik al die tijd met een lepel m'n biefstuk had zitten eten, het lukte gewoon niet. Die coach gaf me mes en vork, ik haalde ineens meer dan 90 studiepunten in een jaar. Leren is een trucje.”

Leren is een trucje?

„Ja! Maar niemand vertelt je dat. Op school wordt er zo weinig aandacht besteed aan studietoelatingen. Je krijgt dure boeken, goede docenten, daar schort het niet aan. Maar uiteindelijk zit een kind thuis, achter zijn boek, *totally left alone*. En dat is juist het moment waar het om gaat, daar hangen je cijfers van af.”

Daarom bedacht je eFaqt.

„Zeker. Na die coachsessies dacht ik: had ik maar een systeem dat planning en ezelsbruggetjes toepast. Ik ging op zoek, maar vond het nergens. Toen dacht ik: ik ga 't zelf maken.”

Je won vorig jaar een startersprijs. Ging dat ondernemen je gemakkelijk af?

„It takes a thousand days to build a company”, zeggen ze gelooft ik. De eerste versie van eFaqt lanceerde ik puur op mijn enthousiasme. Dat was geen succes, ik moest 'm terugtrekken. Daarna ging ik eFaqt aan bedrijven verkopen die werknemers op cursus stuurden. Dat was perfect: ik kon naar hen toegaan voor feedback. Dat leidde tot een versie waarvan we dachten: dit zou ook op de consumentenmarkt kunnen werken. Toen zijn we omhooggeschoten.

„In het begin deed ik alles zelf. Dat vond ik geweldig, maar het was ook een beetje eenzaam en zwaar. Nu zie ik dat lange to-do-lijsten je creativiteit blokkeren. Ik ben niet eens minder gaan werken, maar vooral de goede dingen gaan doen. Ze zeggen wel eens: *Success is going from failure to failure without losing enthusiasm*.”

Hoe behield je je enthousiasme?

„Ik geloof sterk in mijn visie. Ik weet hoe erg leerproblemen zijn. En ik weet dat dit de oplossing is. Ik kon niet aan mezelf verkopen dat ik zou stoppen met eFaqt en al die miljoenen mensen niet zou helpen. Dat is mijn *drive*.”

Je doet stevige beloftes: 60 procent sneller en beter leren. Is het echt zo simpel?

„Neem de inhoudsopgave. Als een leraar zegt: leer hoofdstuk 4.6 t/m 8.3, dan slaat de gemiddelde student het boek open en begint te lezen. Voor je het weet, heb je 150 pagina's aan droge data in je hoofd, zonder dat daar enige structuur in zit. Dat kun je nooit onthouden. Hersens kunnen *unlimited* informatie opslaan, als er maar structuur in zit. En dat is de inhoudsopgave. eFaqt zorgt dat je erover nadenkt waarom paragraaf 3.6 'Amsterdam' überhaupt in hoofdstuk 3 'Nederland' staat. Als je het verband ziet, ga je details veel beter begrijpen.”

Henny strijkt zijn haren opzij. Hij zit met een dubbele espresso tussen twee grote flipboards waarop plannen voor de introductieweken van studenten zijn gekrabbeld – in rode letters staan de 'best case'- en 'worst case'-scenario's. De voertaal in het bedrijfje is Engels, illustreert ook Henny's taalgebruik vol anglicismen. Bij de introductieweken op universiteiten en hogescholen wil eFaqt weer veel nieuwe gebruikers werven. Nu zijn dat er al enkele tienduizenden, maar Henny wil naar miljoenen.

Is de zesjescultuur een probleem?

„We richten ons op twee groepen: studenten die nu zevens halen en naar negens willen, en studenten die vijven halen en naar zessen moeten. De klassieke zesjesgroep gebruikt geen eFaqt en gaat dat ook niet doen.”

Heb je daarom gekozen voor uitbreiding naar Brazilië en Singapore?

„Het zou dom zijn om alleen op Nederland te richten, dat is een kleine markt. Het is veel makkelijker om in Sao Paulo 1 miljoen gebruikers te halen dan in Nederland. We zoeken de landen zorgvuldig uit. De competitiedrift tussen studenten moet groot zijn. De *downside* van niet-slagen in je studie moet groot zijn. Als je in Nederland je studie niet haalt, is dat niet zo'n punt. In Brazilië wel. Wat dat betreft denk ik gewoon heel zakelijk.”

Wat zou jij veranderen als je minister van Onderwijs was?

„De achilleshiel van het Nederlandse onderwijs is zelfstudie. Een gemiddelde student heeft acht contacturen per week, maar hij moet veertig uur per week studeren en. In die overgebleven 32 uur is nul begeleiding, niet één uur. En daar gaat het constant mis. Dat is toch compleet waanzin?”

Ellen de Bruin
De oerknal is hip

‘E’ venement, matig uw snelheid’ meldt een bordje langs de weg tussen Exloo en Buinen, Drenthe. Op een grasveld naast de weg staat een blinde man op een podium. Het schemert. Tientallen met anti-insectenspul ingesmeerde mensen op campingstoeljes luisteren naar zijn college over het heelal. Ze weten nu dat het licht van de zon er acht minuten over doet om de aarde te bereiken. „Als de zon ermee ophoudt”, zegt de man, „kun je nog net even rijst koken. Je kunt het alleen niet meer afgieten of opeten.”

De blinde man is cabarettier Vincent Bijlo. Tussen de antennes van radiotelescoop LOFAR speelt hij deze maand met theatergroep Peergroup een voorstelling over de oorsprong van het heelal. Een idee van Peergropleider Sjoerd Wagenaar. Hij zoekt er een cabarettier bij voor de vrolijkheid „omdat het nogal een zwaar onderwerp is als je bedenkt dat we uiteindelijk versmelten met de zon”. En Bijlo bleek toch al te werken aan een voorstelling over een enkele reis naar Mars.

De oerknal is hip. Wetenschap in het algemeen, trouwens. Vorig jaar trok Robbert Dijkgraaf bijna een miljoen kijkers met zijn televisiecollege over de oerknal en ruim een miljoen met zijn college over elementaire deeltjes. Ook Bijlo vertelt dat hij wetenschapsvoorzichting leuk vindt. „Veel mensen denken dat de oerknal niet is gebeurd. Het druist toch tegen het gevoel in.” Hij ziet het als een nieuw soort engagement. „Het vormings-theater uit de jaren 70 vond ik zo erg. Dat had zo'n toontje, een beetje zoals 40-plussers tegen jongeren proberen te praten.”

Bijlo heeft Dijkgraafs college niet beluisterd. Hij heeft zijn informatie over de oerknal van internet en uit hoorcolleges op cd van Govers Schilling, en hij liet zich inspireren door *Cosmionics*, fantasievolle verhalen van Italo Calvino. Bij wetenschaps-theater is de spanning tussen informatie en vermaak „enorm”, geeft Bijlo toe. Er zitten poëtische liedjes in de show, een 'inwijding in de universele taal van het heelal', en natuurlijk veel grappen. Bijlo luistert als radio-astronoom naar het heelal; als hij zogenoemd het signaal van Uranus oppikt, klinkt een jingle: „Radio Uranus, your gay corner in the universe”. Uranus klinkt in het Engels als *your anus*. „Als Robbert Dijkgraaf zoveel vrijheid zou nemen”, zegt Bijlo, „zou je denken: wat een geforceerd gedoe.”

Maar theater kan echt iets toevoegen. Neem dit moment, aan het eind van de show. De zon is onder, Bijlo staat in een straal theaterlicht, om hem heen blijken talloze muggen en moten te vliegen, en Bijlo vraagt zich af of er eigenlijk elders leven is in het heelal. Hij oogt eenzaam en hulpeloos, in de *middle of nowhere*. Of, zoals hij eerder zei: „De aarde is het Drenthe van het heelal.”

→ Deze zomer vervangen Ellen de Bruin en Freek Schravensande de vaste columnisten Margriet Oostveen en Arjen van Veelen.

ik@nrc.nl //

Naam: **Anneke Otten-van Roon**

Onderwerp: **Back to nature**

Op de rustige boerderijcamping in de Achterhoek waar wij graag komen, hoorde ik regelmatig een apart geluid. Het liet zich nog het meest omschrijven als de fluit van een oud stoomtreintje. In een gesprek met medekampeerders en de campinghouder kwam ter sprake dat er rond de camping een aantal jonge bosuiljes huide dat een bijzonder geluid maakt. Ik vroeg of het deed denken aan een stoomtreintje en ja, dat vond de campinghouder een goede omschrijving. Ik genoot steeds meer van dat geluid. Na een aantal dagen begon mij echter op te vallen dat ik die uiltjes vooral hoorde wanneer ik in de caravan was. Vreemd, maar ach. Nog wat later hoorde ik het steeds wanneer ik net iets uit de koelkast had gepakt. Ik bleef geloven in mijn uiltjes, tot ik moest constateren dat onze koelkast zich na het sluiten weer dichtzoo met het geluid van ... mijn bosuiljes. Weg illusie! Een heel verblijf lang genoten van mijn koelkast!